

Julkaisutilaisuus:

**Vastuullisuuskriteerit työvaatteille, ICT-laitteille
ja terveydenhoidon tarvikkeille**

12.12.2023

Hankintakriteerityön on rahoittanut ympäristöministeriö osana Hankinta-Suomen toteutusta.

Toimintatavat

Materiaalit toimitetaan osallistujille tilaisuuden jälkeen. Tilaisuuden tallenne on katsottavissa kahden viikon ajan.

Pyydämme pitämään mikrofonit mykistettynä ja videokuvan suljettuna esitysten ajan.

Voit laittaa kysymyksiä, kommentteja ja ajatuksia aiheeseen liittyen chatiin koko tilaisuuden ajan. Halutessasi voit myös pyytää esitysten lopulla puheenvuoron kättä nostamalla painamalla kuvakkeesta.

Jos sinulla on teknisiä ongelmia, otathan yhteyttä chatin kautta tai sähköpostilla: saara.ronkainen@motiva.fi.

Ohjelma

Avaus

Mikä kriteeripankki, Elina Muurimäki
Hankintakriteerien laadinta ja käyttö, Taneli Varis

Kategoriakohtaiset kriteerit

Uudet vastuullisuuskriteerit ICT-laitteille, Elina Silvola
Uudet vastuullisuuskriteerit työvaatteille, Susanna Suomalainen
Päivitetyt vastuullisuuskriteerit terveydenhuollon tarvikkeille ja laitteille, Elina Muurimäki

Lopetus

Siirry www.menti.com ja käytä koodia 2912 4029

TAI Lue kännykällä QR-koodi

Or use QR code

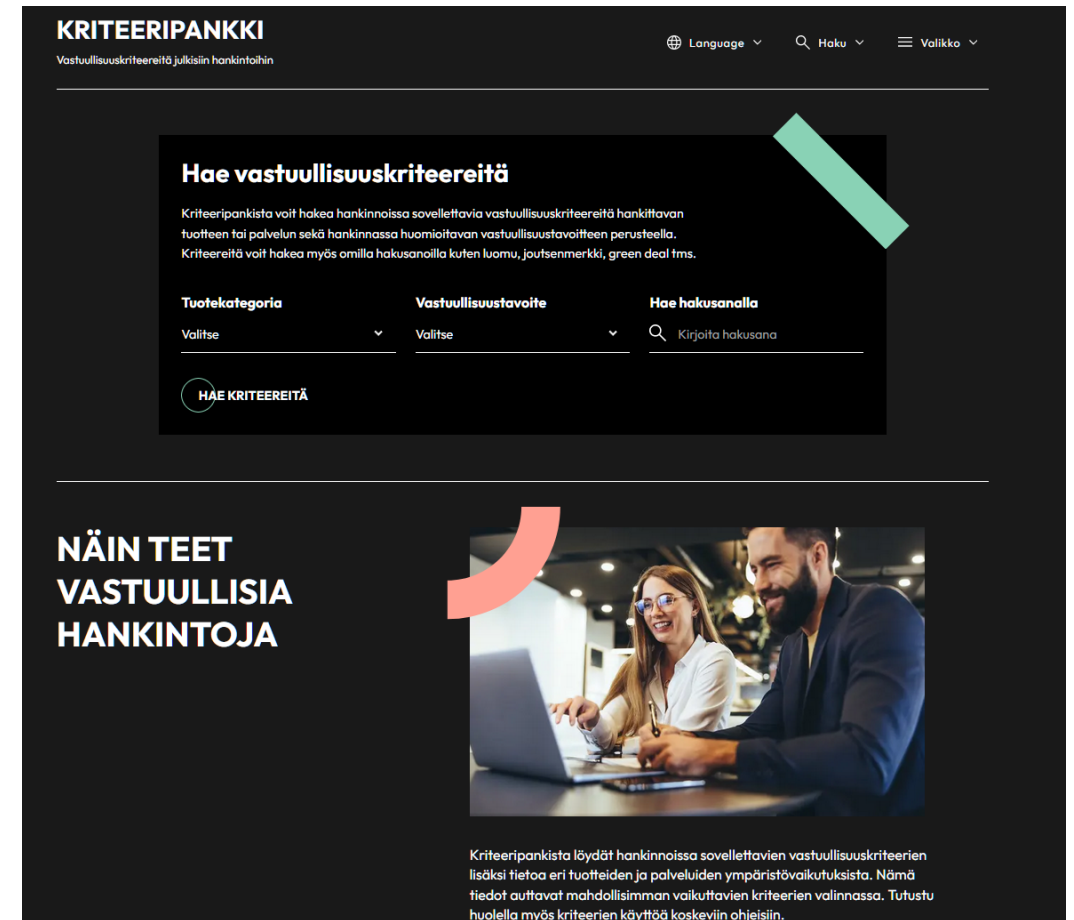

Mikä kriteeripankki?

Mikä Kriteeripankki?

- Motivan ja KEINOn tarjoama maksuton, kaikille avoin palvelu, josta voi hakea vastuullisuuskriteereitä julkisiin hankintoihin.
- Helpottaa julkisissa kilpailutuksissa sovellettavien vastuullisuuskriteerien löytämistä ja käyttöä.
- Kriteeripankin kehitystä ovat rahoittaneet työ- ja elinkeinoministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö.
- Vastuullisuuskriteerien kehitystä tehdään eri hankkeissa ja useiden eri tahojen toimesta.

www.kriteeripankki.fi

KRITEERIPANKKI
Vastuullisuuskriteereitä julkisiin hankintoihin

Language Haku Valikko

Hae vastuullisuuskriteereitä

Kriteeripankista voit hakea hankinnoissa sovellettavia vastuullisuuskriteereitä hankittavan tuotteen tai palvelun sekä hankinnassa huomioitavan vastuullisuustavoitteen perusteella. Kriteereitä voit hakea myös omilla hakusanoilla kuten luomu, joutsenmerkki, green deal tms.

Tuotekategoria Valitse
Vastuullisuustavoite Valitse
Hae hakusanailla Kirjoita hakusana

HAE KRITEEREITÄ

NÄIN TEET VASTUULLISIA HANKINTOJA

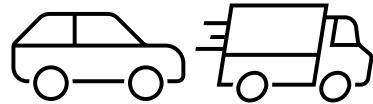

Kriteeripankista löydät hankinnoissa sovellettavien vastuullisuuskriteerien lisäksi tietoa eri tuotteiden ja palveluiden ympäristövaikutuksista. Nämä tiedot auttavat mahdollisimman vaikuttavien kriteerien valinnassa. Tutustu huolella myös kriteerien käyttöä koskeviin ohjeisiin.

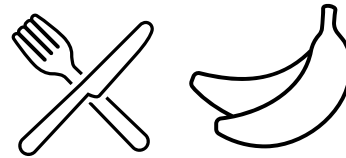
Tuotekategoriat

Työmaat – ja koneet

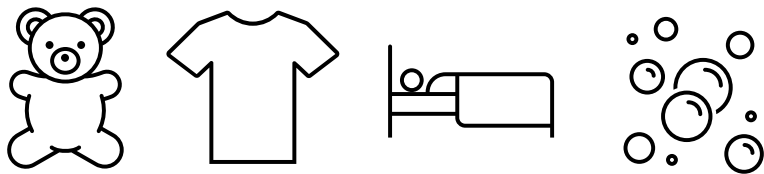
Ajoneuvot ja
kuljetuspalvelut

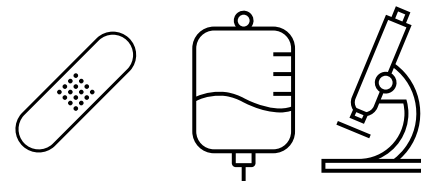
Ruokapalvelut,
elintarvikkeet, ravitsemus

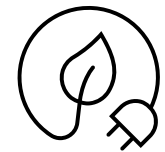
ICT-laitteet, datakeskukset,
konesalit ja pilvipalvelut,
ohjelmistohankinnat

Sisä- ja ulkokalusteet, tekstiilit,
työvaatteet, puhtauskemikaalit

Terveydenhoidon tarvikkeita ja
laitteita

Sähkö ja lämpö

Vastuullisuustavoitteet, joilla kriteereitä voi hakea

Ekologinen kestävyys:

Vähähiilisyys
Energiatehokkuus
Kiertotalous ja jätteiden vähentäminen
Luonnon monimuotoisuus
Rehevöityminen
Haitallisten aineiden vähentäminen
Ilmanlaatu ja -saasteet
Vesistön ja maaperän pilaantumisen ehkäisy

Sosiaalinen kestävyys:

Työllistäminen
Ihmisoikeudet ja oikeudenmukaiset työolot
Osallistaminen ja osallisuus
Yhdenvertaisuus

Muut:

Aluetaloudellisuus
Innovatiivisuus
Eläinten hyvinvointi ja terveys
Elintarviketurvallisuus
Tuoteturvallisuus
Ravitsemuslaatu
Huoltovarmuus
Green deal

Kriteeripankissa julkaistavat kriteerit ovat

- Hankintalain mukaisia
- Markkinatilannetta vastaavia = Kriteerit täyttäviä tuotteita/palveluita saatavilla
- Markkinaa kannustavia
- Syrjimättömiä
- Todennettavia
- Vertailukelpoisia
- Hankinnan kohteeseen liittyviä

Kategoria	Tilanne	Julkaisun aikataulu	Vastuu
Elintarvikehankinnat (fi, sv, eng)	Valmistunut	Kesäkuu 2023	Motiva
Sähkön ja lämmön hankinta	Valmistunut	Syyskuu 2023	Motiva
Ohjelmistohankinnat	Valmistunut/Käynnissä	Lokakuu 2023/Tammikuu 2024	MitVIDI-hanke
Ravitsemuslaatu	Valmistunut	Lokakuu 2023	Suomen Sydänliitto, Diabetesliitto ja VRN
Ruokapalveluhankinnat (fi, sv, eng)	Valmistunut	Marraskuu 2023	Maa- ja metsätalousministeriö
Tekstiilit – fokuksena työvaatteet	Valmistunut	Joulukuu 2023	Motiva
ICT-laitteet – päivitys fokuksena kiertotalous	Valmistunut	Joulukuu 2023	Motiva
Terveyden hoidon laitteet ja tarvikkeet (fi, eng)	Valmistunut	Joulukuu 2023	Motiva
Ajoneuvot ja kuljetukset	Käynnissä	Joulukuu 2023	Motiva
Hankinnoilla työllistämisen kriteerit ja ohjeistus	Käynnissä	Joulukuu 2023	Motiva
Työperäisen hyväksikäytön kriteerit ja ohjeistus	Käynnissä	Tammikuu 2024	HEUNI
Datakeskus-, konesali- ja pilvipalvelut	Käynnissä	Helmikuu 2024	Motiva ja Tieke

Hankintakriteerien laadinta ja käyttö

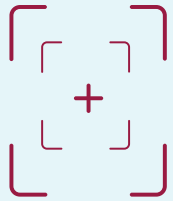

Hankintakriteereiden kehitys

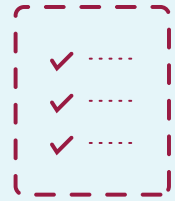
- Hankintakriteereitä kriteeripankkiin tuotetaan tällä hetkellä eritoten KEINO:n ja Motivan työnä.
- Kriteereiden kehitetään avoimessa vuoropuhelussa hankkijoiden, yritysten ja alan sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on, että kriteerit ovat toimivia ja alaa kannustavia.
- Vuoropuhelu voidaan toteuttaa esimerkiksi vuoropuhelutilaisuudella, sähköisellä kyselyllä ja/tai tietopyyntönä.
- On mahdollista tuoda myös hankkijoiden kriteeriehdotuksia. Käydystä vuoropuhelusta riippuen niitä voidaan viedä myös varsinaisiksi kriteereiksi pankkiin.
- Kriteerit tuotetaan vakiomuotoiseen tietomallipohjaan, josta löytyy tarvittavat tiedot kriteerien luomista varten.

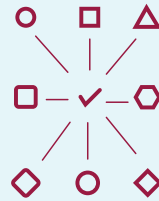
Kriteerien kehitysprosessi

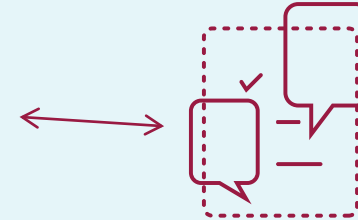
Tilannekuva /
Selvitys nykytilasta

Kriteeriluonnokset

Markkinavuoropuhelu ja
yhteiskehittäminen

Kriteeriehtotusten
kommentointi

Lopullisten kriteerien teko
ja julkaisu

Mukaan kriteeripankin sisällöntuotantoon

Haluatko olla hankintayksikkönä mukana kriteerien kehityksessä?

Oletko tunnistanut tuoteryhmiä kriteerikehitykseen?

Oletteko itse kehittäneet tai kehittämässä kriteereitä?

Muita ideoita?

Ota yhteyttä:

- Suvi Salmela (suvi.Salmela@motiva.fi)
- Elina Muurimäki (Elina.muurimaki@motiva.fi)
- Palvelu@hankintakeino.fi

Mitä kriteeripankki ei tee?

- Ideana ei ole poimia hankintaan kaikkia kyseisen kategorian vastuullisuuskriteereitä.
- Kriteeripankki ei suosittele tai valitse tiettyjä kriteereitä hankintaasi tai auta niiden keskinäisessä priorisoinnissa.
- Huomioi kriteerien valinnassa oman organisaation vastuullisuustavoitteet ja hankintalinjaukset. Kriteeripankista löydät myös tietoa tuoteryhmän merkittävistä vastuullisuusvaikutuksista.
- Vastuullisuustavoitteiden systemaattiseen priorisointiin kannattaa hankkia tukea, jos osaamista ei löydy omasta organisaatiosta.
- Varmista erilaisten kriteeriyhdistelmien toimivuus hankinnassa markkinavuoropuhelulla tai tietopyynnöillä, jos et ole käyttänyt kyseisiä kriteereitä aiemmin.
- [Näin käytät kriteereitä -ohjeet kriteeripankin verkkosivuilla](#)

Kriteerien eri tasot

Perustaso

- Suositus vastuullisuuden kriteereistä. Lähtökohtaisesti perustason kriteerit ovat lainsäädännön minimivaatimukset ylittäviä ja siten alaa kannustavia.

Edelläkävijätaso

- Hankinnan toteutus hankintayksikölle ja/tai yritykselle perustasoa tiukemmin vastuullisuuskriteerein. Saattaa rajata perustasoa voimakkaammin tarjoajia. Vaatii myös usein hankkijalta perehtymistä aihealueeseen. Suositeltavaa toteuttaa markkinavuoropuhelua ennen käyttöä.

Kriteeriehdotus

- Mahdollinen kriteeri josta ei välttämättä ole vielä käyttökokemuksia tai niitä on niukasti. Voivat olla selkeästi tulevaisuuteen tähtäviä. Jos käytät kriteeriehdotuksia, lue ohjekenttä huolella ja tee tietopyyntö tai käy markkinavuoropuhelu tarjosten saannin varmistamiseksi.

Uudet vastuullisuuskriteerit ICT-laitteille

Rajaus ja kuvaus tuoteryhmästä

- Kriteeripäivityksessä ICT-laitteet käsittävät tietokoneet ja tietokonenäytöt.
- Suomen valtio hankki ICT-laitteita vuonna 2022 yhteensä €42 MIL.
- **Arvioiden mukaan joka viides tietokone Euroopassa on julkisen sektorin toimijan ostama.**
- Elektroniikkateollisuuden globaali hiilijalanjälki on kaksi kertaa suurempi kuin Suomen.
- Suurimmat ympäristörasitukset ovat energiankulutus ja siitä aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt, kaivannaisten louhinnan ympäristövaikutukset, elektroniikkajäte sekä laitteissa käytetyt myrkylliset kemikaalit ja raskasmetallit.

ICT hankintojen keskeisimmät vastuullisuusvaikutukset

ICT-laitteiden vastuullisuusnäkökulmat

ICT-alan ilmasto- ja ympäristöstrategian (2021) mukaan tuotteiden **käyttöiän pidentäminen, jakamistalous ja materiaalien kierrätys** ovat keskeisimpiä keinoja, joita Suomessa voidaan edistää ICT-laitteiden ilmasto- ja ympäristökuormituksen vähentämiseksi.

Laitteiden valmistuksen energiankulutus on pienempää kuin käytän aikainen energiankulutus. Energiankulutukseen vaikuttavat päätelaitteiden koko ja verkon käyttö. Vaikka energiatehokkuus on parantunut, energiatarve on nousussa lisääntyneen tietotekniikan käytön ja tiedon varastoimisen takia.

Laitteiden lyhyt käyttöikä, usein vain muutama vuosi, luo valtavia määriä jätettä – arviolta yli 50 miljoonaa tonnia globaalisti vuodessa. Vuonna 2050 elektroniikkajätettä on koko maailmassa jo noin 110 miljoonaa tonnia.

Arviolta 5–13 prosenttia EU-alueen e-jätteestä viedään laittomasti ulkomaille kehittyviin maihin, joissa jätehuoltojärjestelmät kehittymättömiä tai puutteellisia. Tämä aiheuttaa ympäristö- ja terveyshaittoja paikallisille yhteisöille.

Käyttöiän lyhyteen vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa laskevat hinnat, jatkuva tuotekehitys, lyhyet tekniset käyttöiät, korjaamisen vaikeus ja ohjelmistojen lyhytikäisyys. → Laitteita hylätään vaikka ne olisivatkin vielä käyttökelpoisia.

ICT-laitteet ja sosiaalisen vastuun haasteet

- Elektronisten laitteiden valmistus- ja arvoketjut ovat yleensä hyvin pitkiä ja monimutkaisia. Tuotantovaiheet toteutetaan usein eri valtioissa eri yritysten toimesta.
- Useat elektroniikkalaitteissa käytettävistä raaka-aineista saadaan maista, joissa perusihmisoikeuksien turvaaminen on haasteellista.
- Tehtaiden työoloissa parannettavaa → Suuri osa elektroniikkalaitteista valmistetaan tehtaissa, joiden työolot eivät täytä kansainvälisesti sovittuja vähimmäisstandardeja.
- Alle viidesosa maailman käytöstä poistetusta elektroniikasta ei kierrätetä asianmukaisesti. Vaikka elektroniikkajätteen lähettäminen ulkomaille on laitonta, käyttökelpoisen käytetyn elektroniikan vieminen ulkomaille ei ole.
- Elektroniikkalaitteissa on usein elohopeaa, lyijyä, muita raskasmetalleja, palonestoaineita ja muoveja. Epäasianmukainen käsittely voi aiheuttaa maaperän, ilman ja vesistöjen saastumista. Hengitystiesairaudet ovat yleisiä kehittyvien maiden romunkerääjien keskuudessa.

ICT-laitteet: hankintakriteerien nykytila

- Motivan kriteerit tulostimille ja monitoimilaitteille päivitetty 2021.
- Näyttöjen ja kannettavien tietokoneiden kriteerejä lisätty viimeksi 2022.
- Päivitetyt kriteerit pohjautuvat pääosin EU GPP-kriteeristöön, HankintaSuomen sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteisiin sekä Ruotsin Upphandlingsmyndigheten ICT-laitteiden kriteereihin, jotka päivitettiin keväällä 2023.
- Hankintakriteeristön valinnassa on vertailtu pohjoismaisia hankintakriteerejä sekä laitteiden ympäristömerkkien kriteeristöä (TCO), sekä muiden suomalaisten organisaatioiden tuottamaa materiaalia (esim. Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus TIEKE).
- Vuonna 2024 on EU:ssa valmisteilla tuoteryhmäkohtaisia ekosuunnitteluvaatimuksia, jotka voivat kohdistua myös julkisissa hankinnoissa sovellettaviin vaatimuksiin. Tämä edellyttää siinä tapauksessa kriteerien päivitystä ekosuunnitteluvaatimusten mukaisesti.
- TIEKE on laatinut GreenICT -oppaan hankkijoille. Oppaassa on osin samoja vaatimuksia kuin Motivan kriteereissä ja osin yleisempiä toimintamalleja ja ratkaisuja.

ICT-kriteeripäivitys 2023 ja vastuullisuustavoitteet

Kriteeri	Kiertotalous ja jätteiden vähentäminen	Haitallisten aineiden vähentäminen	Ihmisoikeudet ja oikeudenmukaiset työolot	Energiatehokkuus
Akun toimintakunto	X			
Tieto laitteen ilmastovaikutuksista	X			
Kannettavan laitteen kestävyystestaus	X			
Laitteen tuotanto ja alihankinta	X			
Toimenpiteet haitallisten aineiden korvaamiseksi		X		
Laitteen palvelusopimuksen pituus	X			
Sosiaalisen vastuun vähimmäisvelvoitteet			X	
Kunnostetun/uudelleenvalmistetun laitteen takuu	X			
Kunnostetun/uudelleenvalmistetun laitteen standardoitu ulkoinen virtalähde	X			
Akulle myönnettävä takuaika	X			
Kannettavien laitteiden akun kestoja parantava älykäs lataus				X

ICT-laitteet, esimerkkikriteereitä

Kriteerin nimi	Kriteeri	Taso	Perustelut	Todentaminen
Kunnostetun/uudelleen valmistetun laitteen takuu	Tarjoajan toimittamilla laitteilla on vähintään kahden (2) vuoden takuu. Akun takuu-aika on vähintään yksi (1) vuosi.	Edelläkävijätaso	<p>ICT-Laitteiden valmistuksessa kuluu suuria määriä raaka-aineita ja energiaa.</p> <p>Laitteiden käyttöikä on usein myös melko lyhyt muihin laitteisiin verrattuna.</p> <p>Käyttöikään vaikuttaa mm. tuotteen laatu ja varaosien saatavuus. Lisäksi takuu ja huollon saatavuus pidentävät laitteiden käyttöikää</p>	Tarjoajan vakuutus
Kannettavien laitteiden akun kestoä parantava älykäs lataus (uusi laite)	Tarjoajan toimittamassa laitteessa on oletusasetuksena akun latausominaisuus, joka ehkäisee akun toimintakunnon heikentymistä. Latausominaisuudella akku latautuu [X] %:iin täydestä kapasiteetista.	Perustaso	<p>Tietotekniikassa käytettävät ioniakut kestävät käyttöä paremmin, mikäli niitä ei ladata aina maksimikapasiteettiin. Älykäs latausominaisuus määrittää akun varaustason pienemmäksi kuin nimelliskapasiteetti, joka on parempi akun toimintakunnolle.</p> <p>Älykäs lataus voidaan toteuttaa laitteen tai sen käyttöliittymän asetuksilla. Prosenttiosuus on tarkennettava hankintakohtaisesti käydyn markkinavuoropuhelun perusteella.</p> <p>Jotta ominaisuutta käytettäisiin, tulisi sen olla oletusasetuksena ilman käyttäjän toimenpiteitä.</p>	Tarjoajan vakuutus

Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet (Code of Conduct)

Kriteerin nimi	Kriteeri	Taso	Todentaminen	Ehdotus sopimuksen seurannasta
Sosiaalisen vastuun vähimmäisvelvoitteet	<p>Tarjoaja sitoutuu noudattamaan Tilaajan vaatimia sosiaalisen vastuun vähimmäisvelvoitteita (Code of Conduct). Liite ohessa.</p> <p>Mikäli hankintayksiköllä ei ole omia sosiaalisen vastuun vähimmäisvelvoitteita, mallina voidaan käyttää Hankinta-Suomen julkaisemia vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteita.</p>	Perustaso	Tarjoajan vakuutus	<p>Mikäli sopimuskauden aikana ilmenee epäilyjä sosiaalisen vastuun vähimmäisvelvoitteiden rikkomisista, voi hankintayksikkö vedota toimittajan sopimusvelvoitteisiin.</p> <p>Hankintayksikön on suositeltavaa järjestää seurantapalaveri, joiden yhteydessä seurataan vähimmäisvelvoitteiden toteutumista.</p>

- Yksi kansallisen julkisten hankintojen strategian päämäärinä on edistää ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien kunnioittamista hankinnoissa.
- Sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet on tarkoitettu tilanteisiin, joissa on tarve varmistaa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien turvaaminen, **kun kyse on hankinnoista ns. riskimaista ja riskitoimialasta.**
- ICT-laitteiden valmistukseen liittyy sosiaalisen vastuun riskejä. Laitteiden tuotantoketju saattaa sisältää toimintaa maissa, joissa elää paljon haavoittuvassa asemassa olevia ihmisiä.
- Vähimmäisvelvoitteissa viitataan muun muassa kansainvälisen työjärjestön ILO:n yleissopimukseen ja YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen.

Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet (Code of Conduct)

- Hankinta-Suomi on julkaissut hankintayksiköiden käyttöön sosiaalista vastuullisuutta koskevat vähimmäisvelvoitteet, jotka on tarkoitettu liitettäväksi osaksi hankintasopimusta.
- Näitä ovat:
  - Code of Conduct eli vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet
  - Code of Conductin käyttöön liittyvät sopimusehdot, jotka tulee ottaa osaksi hankintasopimusta
  - Lisäksi aineistoon sisältyy itsearviointilomake käytettäväksi hankintayksikön ja toimittajan välisessä sopimusseurannassa sopimuskaudella.

- Code of Conductin sisältö:
  - Kansainvälisten sopimusten noudattaminen (sis. Suomen ratifioimat ILO:n yleissopimukset)
  - (Tavaran tuottamisvaltion) lainsäädännön noudattaminen
  - Ihmisoikeuksien kunnioittaminen
  - Työehtoihin ja työn tekemisen olosuhteisiin liittyvät velvoitteet (sis.lapsityön kielto)
  - Ympäristönsuojelu
  - Korruption vastustaminen

Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet (Code of Conduct)

- **Code of Conductin käyttöön liittyvät sopimusehdot, jotka tulee ottaa osaksi hankintasopimusta**
- CoC:ssa on määritelty toimenpiteet, jotka velvoittavat Toimittajaa muun muassa toteuttamaan säännöllisesti riskiarviointia havaitakseen toimitusketjussa esiintyvät vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteiden poikkeamat.
- Toimittajalla tulee olla menettely, jonka avulla se ehkäisee epäkohtia ja poikkeamia vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteista ja viipymättä vähentää ja poistaa niiden haitallisia vaikutuksia.
- Tilaajalla on oikeus tarkastaa Toimittajan toimintaa sen varmistamiseksi, että Toimittaja ja sen alihankkijat noudattavat vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteita. Tarkastus voidaan tehdä itsearviointilomaketta käyttäen, Tilaajan tarkastuksena taikka auditointina.
- Seuraamukset vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteiden rikkomisesta ja toimenpiteiden laiminlyömisestä
  - Korjaavat toimenpiteet (Toimittajan tulee X-ajassa esittää Tilaajalle suunnitelma/toimenpiteet puutteiden korjaamiseksi)
  - Hyvitysmaksut
  - Irtisanominen (huom! Sopimuksen irtisanominen ei ole ensisijainen keino puuttua loukkauksiin!)

Tulevat kriteerien kehitystarpeet

- ICT-laitteiden kriteerityössä sosiaalisen vastuun varmentaminen on tunnistettu haastavaksi ja laajaksi kokonaisuudeksi. Tuotteiden ja palveluiden valmistusprosessit ovat globaalien toimitusketjujen takia monimutkaisia ja niihin sisältyy useita eri vaiheita. Ketjujen valvominen on haastavaa ja on vaikea varmistaa, että valmistusprosessissa työntekijöiden perusoikeudet toteutuvat.
- Tulevaisuudessa ICT-laitteiden kriteerityössä tulee kiinnittää huomiota asianmukaiseen käytöstä poistamiseen, jossa huomioidaan etteivät laitteet päädy vääränlaisen käytöstä poiston myötä matalan sääntelyn maihin. Kriteerin osalta tulee pohtia onko mahdollista rajoittaa laitteiden tai sen komponenttien uudelleenkäyttöä, kierrätystä tai loppukäsittelyä EU ja ETA-alueille, jolla mahdollistetaan laitteiden asianmukainen ja turvallinen käytönjälkeinen käsittely.

Päivitettyt/uudet työvaatteiden vastuullisuuskriteerit

Kuvaus tuoteryhmästä

- Suomen valtio hankki vaatteistoa (työvaatteet sisältyy mukaan laskettuna, mutta ei eriteltyinä) vuonna 2022 yhteensä €3.03 MEUR
  - Suurimpia hankkijoita ovat pelastusopisto, rikosseuraamuslaitos, maahanmuuttovirasto, tullit sekä terveyden ja hyvinvoinnin laitos.
  - Suurimmat toimittajat ovat Image Wear Oy, Viking Life-Saving Equipment Oy, Etra Oy, Würth Oy sekä RCK Finland Oy
- Toimintaympäristössä tapahtuneiden muutoksien vuoksi vuonna 2015 julkaistut Motivan hankintapalvelun kriteerit tekstiileille ja työvaatteille olivat päivitystarpeessa
  - Sidosryhmien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta merkittävänä alakategoriana tunnistettiin monen eri julkishallinnon toimialalle ulottuvat työvaatteet
    - Työvaatteilla tarkoitetaan ammatti- tai työpaikkakohtaista vaatekappausta, esimerkiksi virkapukua, univormua tai ammattityövaatetta, jossa ei ole erityistä suojausominaisuutta
    - Ammattivaatetusta käytetään esimerkiksi terveydenhuollossa, hotelli- ja ravintola-alalla, suurkeittiöissä ja siivousalalla
  - Vertailupohjaa työvaatekriteereille on haettu EU GPP -kriteereistä, muiden maiden käyttämistä kriteereistä, Joutsenmerkin vaatimuksista sekä tarkastelemalla EU-ohjausta.
  - Päivitystyössä huomioitavat vaikutukset liittyvät kiertotalouteen, vähähiilisyyteen, haitallisiin kemikaaleihin, laatuun ja toiminnallisuuteen sekä sosiaaliseen vastuullisuuteen

Hankinnan tueksi

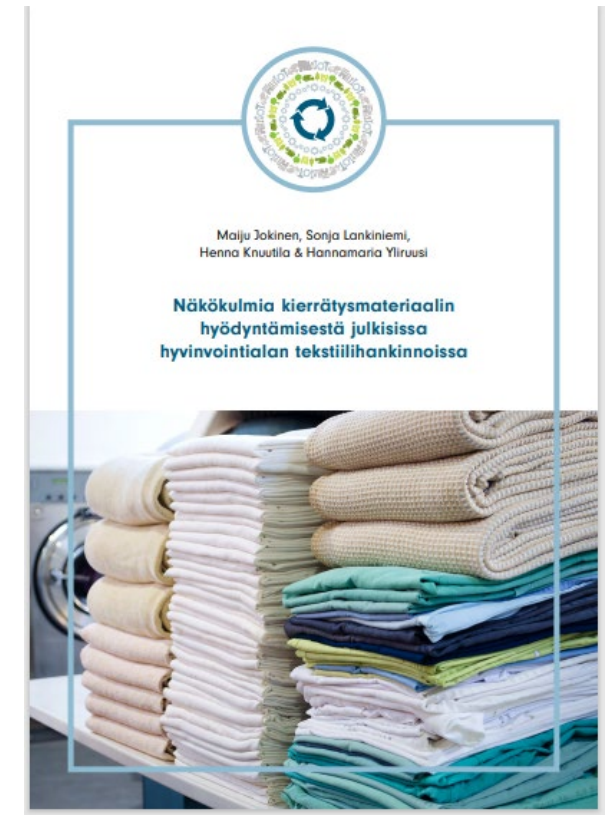
Suomen Tekstiili & Muoti ry julkaisi marraskuussa oppaan vastuullisiin ja laadukkaisiin tekstiilihankintoihin

SUOMEN
TEKSTIILI
& MUOTI

Turun ammattikorkeakoulu
julkaisu joulukuussa
Näkökulmia
kierrätysmateriaalin
hyödyntämisessä julkisissa
hyvinvointialan
tekstiilihankinnoissa

Tekstiilialan merkittävimmät vastuullisuushaasteet

Riskimaiden sosiaalisen vastuun haasteet

Merkittävä ilmastopäästöjen aiheuttaja

Kuluttaa vuosittain valtavia määriä vettä

Ala tuottaa globaalisti yli 92 miljoonaa tonnia tekstiilijätettä vuodessa

Synteettisten tekstiilien mikromuovia pääty meriekosysteemeihin

Valmistuksessa käytetään terveydelle ja ympäristölle vaarallisia kemikaaleja

Kuitutuotanto ja kuitueläinten kasvattaminen heikentää luonnon monimuotoisuutta

Tekstiilikuitujen tuotanto tuplaantunut viimeisen 20 vuoden aikana. Suurin osa kuduista synteettistä

Työvaatekriteerit ja vastuullisuustavoitteet (1/2)

Kriteeri	Kiertotalous ja jätteiden vähentäminen	Haitallisten aineiden vähentäminen	Ihmisoikeudet ja oikeudenmukaiset työolot	Energia- tehokkuus	Vähä- hiilisyys
Luonnonmukaisesti viljeltyjen kasviperäisten luonnonkuitujen osuus tekstiilissä (E)	x	x			
Kierrätysraaka-aineen osuus tekstiilissä (P/E)	x				
Tekstiilin kutistuminen ja venyminen pesun ja kuivauksen aikana (P)	x				
Tekstiilin värien vesipesunkesto (P)	x				
Tekstiilin värien hienkesto (P)	x				
Tekstiilin värien märkähankauskesto (P)	x				
Tekstiilin repeytymislujuus (E)	x				
Tekstiilin vetolujuus (E)	x				
Tekstiilin saumojen lujuus (E)	x				
Tekstiilin värien valonkesto (P)	x				
Tekstiilin kestävyys nukkaantumista vastaan (P)	x				
Tekstiilin kestävyys kulumista vastaan (P)	x				
Osien ja tarvikkeiden saatavuus tekstiilille (P)	x				
Tekstiilien kierrätys ja käytöstä poisto (P)	x				
Huoltotoimenpiteet tekstiilien käyttöiän pidentämiseksi (P)	x				
Logojen ja tunnisteiden käyttäminen tekstiilissä (P)	x				

Työvaatekriteerit ja vastuullisuustavoitteet (2/2)

Kriteeri	Kiertotalous ja jätteiden vähentäminen	Haitallisten aineiden vähentäminen	Ihmisoikeudet ja oikeudenmukaiset työolot	Energiatehokkuus	Vähähiilisyys
Sosiaalisen vastuun huomioiminen tekstiilien arvoketjussa (P)			X		
Tuotteen jäljitettävyys (P)			X		
ISO 14001 -standardin mukainen ympäristöasioiden hallinta (E)	X			X	X
SVHC-aineet ja CMR-aineet (P)		X			
Rajoitettavat aineet vettähylykivissä tai vedenpitävissä tekstiileissä (E)		X			
Rajoitettavat aineet likaa tai öljyä hylkivissä tekstiileissä (E)		X			
Formaldehydijäämien määrä tekstiilissä (P/E)		X			
Atsovärit tekstiilin värjäyksessä (P)		X			
Tekstiilissä käytettävät väriaineet (KE)		X			
Palonestoaineet palonkestävissä tekstiileissä (P)		X			
Biosidien käytön kieltäminen (P)		X			
Tekstiilipalveluiden seurantajärjestelmä (P)	X				
Energiatehokkaat pesulapalvelut (KE)				X	X

Työvaatteet, esimerkkikriteereitä

Kriteerin nimi	Kriteeri	Taso	Perustelut	Todentaminen	Vastuullisuustavoite
Kierrätysraaka- aineen osuus tekstiilissä	Tarjoajan tulee ilmoittaa tarjouspyynnössä kuinka suuri osuus tekstiilissä käytettävistä kuiduista on kierrätettyä esimerkiksi painoprosentteina	Perustaso	<p>Kierrätysraaka-aineen osuudella vähennetään neitseellisten luonnonvarojen tarvetta, kun muutoin jätteeksi päätyvää materiaalia voidaan hyödyntää tekstiilien raaka-aineena.</p> <p>Vaadittaessa tekstiileitä, joissa on kierrätysraaka-ainetta, on huomioitava, että niiden turvallisuudesta ja laadullisista ominaisuuksista on riittävästi tietoa. Kierrätysraaka-aineiden käyttö ei saa heikentää merkittävästi tekstiilin kestävyyttä.</p> <p>Tällä hetkellä kierrätyskuiduista valmistettuja tekstiilejä on saatavilla hyvin niukasti. Lisäksi huomioitava, että Euroopan komissio on antanut ehdotuksen uudesta ekosuunnitteluasetuksesta, joka voi asettaa uusia pakollisia vaatimuksia kierrätysmateriaalien osuudelle tuoteryhmittäin.</p>	Tarjoajan vakuutus	Kiertotalous ja jätteiden vähentäminen

Työvaatteet, esimerkkikriteereitä

Kriteerin nimi	Kriteeri	Taso	Perustelut	Todentaminen	Vastuullisuustavoite
Luonnonmukaisesti viljeltyjen kasviperäisten luonnonkuitujen osuus tekstiilissä	<p>Tarjoajan tulee ilmoittaa tarjouspyynnössä kuinka suuri osuus tekstiilissä käytettävästä puuvillasta tai muista kasviperäisistä luonnonkuiduista on luonnonmukaisesti viljeltyä.</p> <p>Luonnonmukainen viljely tarkoittaa samaa kuin luomuviljely.</p>	Edelläkävijätaso	<p>Tekstiilien materiaalivalinnoissa tulee huomioida, että materiaali kestää käyttöä, on laadukas ja se soveltuu käyttötarkoitukseensa. Lähtökohtaisesti synteettiset kuidut ja erilaiset kuitusekoitteet kestävät paremmin kulutusta, ja pidentävät siten tekstiilien käyttöikä, verrattuna puhtaasti luonnonkuiduista valmistettuihin tuotteisiin.</p> <p>Oheinen kriteeri soveltuu käytettäväksi silloin, kun tekstiiliin halutaan mukaan luomulaatuista kasviperäistä luonnonkuitua. Kasvikuituja ovat esimerkiksi puuvilla, hamppu, rami, juutti ja kapokki.</p> <p>Luonnonmukaisesti tuotetun puuvillan ja muiden kasviperäisten luonnonkuitujen käyttö voi vähentää tuotteen ympäristövaikutusta merkittävästi. Luomuviljelyssä esimerkiksi kemiallisten torjunta-aineiden käyttö ei ole sallittua.</p> <p>Luomulaatuisten kasvikuitujen saatavuus on kuitenkin epävarmaa, sillä esimerkiksi maailman puuvillan tuotannosta vain 1 % on luomutuotantoa.</p>	Tarjoajan on osoitettava tekstiilissä käytettyjen kuitujen ja niiden tuotannon luonnonmukaisuus esimerkiksi EU:n luomutunnuksella tai muulla vastaavalla hyväksytyllä kansallisella luomutunnuksella/-sertifikaatilla (esim. KRAV, IFOAM, KBA, OCIA, TDA, DEMETER tai muu vastaava). Tarjoajan tulee ilmoittaa luonnonmukaisesti tuotettujen kuitujen osuus tekstiilissä esimerkiksi painoprosentteina.	Kiertotalous ja jätteen vähentäminen Haitallisten aineiden vähentäminen

Työvaatteet, esimerkkikriteereitä

Kriteerin nimi	Kriteeri	Taso	Perustelut	Todentaminen	Vastuullisuustavoite
Tuotteen jäljitettävyys	Tuote on jäljitettävissä tuotteen valmistusmaahan. Valmistusmaa käsittää tuotteen valmistamisen eli ompelun ja viimeistelyn.	Perustaso	<p>Tuotteiden jäljitettävyys on osa laadunvalvontaa, joka on tärkeää sosiaalisen vastuun huomioimiseksi. Jäljitettävyydellä voidaan vaikuttaa mm. työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen.</p> <p>Tuotteiden jäljitettävyys lisää toimitusketjujen läpinäkyvyyttä, jonka avulla voidaan tunnistaa, milloin ja missä tuote on valmistettu.</p> <p>Perustasolla kriteeri ei käsitä kankaan valmistusta, mutta markkinavuoropuhelun avulla voidaan selvittää voidaanko kriteeriä laajentaa kattamaan myös se ja muita tuotannon vaiheita.</p>	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä ja selvitys, josta käy ilmi tuotteen valmistusmaa.	Ihmisoikeudet ja oikeudenmukaiset työolot

Huomioitavaa tekstiilihankintojen suunnittelussa

1

Markkinakartoituksella varmistat, että asetettavat tavoitteet ovat riittävän kunnianhimoisia, mutta myös toteuttamiskelpoisia.

Arvioi kokonaistaloudellista edullisuutta ensisijaisesti laatuun, ei yksin hintaan perustuen.

2

Käytä **sosiaalisen vastuullisuuden vaatimuksia**, kuten kansallisen Code of Conduct -sopimusehtoja tai organisaation omia vastaavia sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvaatimuksia.

3

Suosi **kierrätyskuituja tai vastuullisia tekstiilikuituja**, mikäli markkinat mahdollistavat sen ja ne täyttävät asetetut laatuksiteerit ja/tai vastaavat tarpeeseen.

→Vähentää merkittävästi ympäristövaikutuksia, jotka liittyvät tekstiilien raaka-aineiden ja neitseellisen materiaalin tuotantoon

4

Tavoittele tekstiileille **pidempää käyttöikää** esimerkiksi laatua, kestävyyttä ja korjattavuutta koskevin vaatimuksin.

→Vähentää tekstiilien kulutusta ja tuotantoa, ja on tilaajalle kokonaistaloudellisesti edullisempaa.

5

Toimiva **tekstiilihuolto, korjaus- ja pesupalvelut**.

→ Pienempi energian, veden ja pesuaineiden käyttö, tekstiilituotteen käyttöiän pidentäminen.

Päivitetyt vastuullisuuskriteerit terveydenhuollon tarvikkeille ja laitteille

Terveydenhuollon hankinnat

Erityispiirteitä ovat:

- Potilasturvallisuus
- Hygienia
- Toimintavarmuus

Vaikutukset

- Monia merkittäviä kestävyiden ja vastuullisuuden riskejä.
- Vaikutus ja vaikuttavuus on suuri niin yhteiskuntaan kuin ympäristöön.

Sairaanhoidopiirien opas vastuullisiin hankintoihin

31.1.2020

KEINO
KOOSTAJA JA VASTUUNOTTOJA
JAAKKA HANNUKAINEN
HANKINTAOSASTON PÄÄLLIKKÖ

OYS
OULU
UNIVERSITY
HOSPITAL

HUS⁺
Tays
Tampere University Hospital

KYS
VARSINAIS-SUOMEN
SAIRAANHOITOPIIRI

Päivityksen tausta

Sairaanhoidopiireille julkaistiin [kriteerit ja opas vastuullisiin hankintoihin](#) tammikuussa 2020.

Opas kattaa kaikkiaan 32 tuoteryhmää, mm. terveydenhoidon tarvikkeet, lääkinnälliset laitteet, toimistotarvikkeet ja -palvelut, liikenteen ja liikkumisen sekä elintarvikkeet.

Näistä valittiin kevyeen päivitykseen syksylle 2023 seuraavat kategoriat:

- Metalliset ja muoviset hoitotarvikkeet, suojaus- ja sidontatarvikkeet sekä lääkinnälliset laitteet
- Kriteerit julkaistaan myös englanniksi

Päivityksen toteutus

Päivitysprosessin kommenttikierroksen tavoitteena oli varmistaa kriteereiden ajantasaisuus ja saada kommentteja käytettävyydestä.

Päivityksessä yhtenäistettiin kriteeritekstejä vastaamaan Kriteeripankin muita kriteereitä muotoilun näkökulmasta.

Päivityksen myötä ei tullut uusia kriteereitä, mutta kriteereitä poistettiin ja/tai muotoiluja tarkennettiin.

Kriteereihin lisättiin myös perustelu-osiot, vastuullisuustavoitteet sekä tarkennettiin mahdollisuuksien mukaan todentamisenkeinoja.

Lääkinnälliset laitteet

Kriteeri	Kiertotalous ja jätteiden vähentäminen	Haitallisten aineiden vähentäminen	Ihmisoikeudet ja oikeudenmukaiset työolot	Energiatehokkuus	Tuoteturvallisuus
Tuotteen jäljitettävyys (P/E)					X
Selvitys REACH-asetuksen mukaisista erityistä huolta aiheuttavista aineista (P)		X			X
Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta (P)		X			X
Ftalaattien käyttö tuotteissa (E)		X			
Bisfenoli A dialyysilaitteessa (E)		X			
Laitteen takuu-aika (P/E)	X				
Laitteen varaosien saatavuus(E)	X				
Koulutus energiatehokkuuden optimoimiseksi laitteen asennuksen yhteydessä (P)				X	
Käytönesteen/kaasun kulutus (E)	X				
Energiatehokkuus käyttöohjeissa (E)				X	
Sosiaalisen vastuun vähimmäisvelvoitteet (P)			X		

Lääkinnälliset laitteet: esimerkkikriteeri

Kriteerin nimi	Kriteeri	Taso	Perustelut	Todentaminen	Vastuullisuustavoite
Selvitys REACH-asetuksen mukaisista erityistä huolta aiheuttavista aineista	<p>Tarjoajan on toimitettava selvitys [Valittu tuote/Valitut tuotteet] sisältämistä aineista, jotka on luokiteltu REACH-asetuksen (1907/2006) erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilistalle.</p> <p>Selvityksen tulee kattaa aineet, joiden pitoisuus tuotteessa ylittää 0,1 painoprosenttia/aine kussakin yksittäisessä tuotteen komponentissa. Jos sopimusaikana kandidaattilistaan lisätään aineita, joita tuote sisältää, tulee toimittajan viestiä tästä tilaajalle kuuden kuukauden kuluessa kandidaattilistan päivityksen julkaisusta.</p>	Perustaso	<p>Kriteerillä vältetään haitallisten aineiden käyttöä, joiden osalta on tieteellistä näyttöä todennäköisistä vakavista vaikutuksista ihmisten terveyteen ja ympäristöön.</p> <p>Erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilista on saatavilla ECHAN verkkopalvelussa.</p> <p>Huom: Kriteerin todentamiseksi on tärkeää tarkastella myös, miten tarjoaja täyttää vaatimukset haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinnasta. Katso myös ”Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta” vaatimus.</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Tarjoajan on toimitettava tieto hankintayksikölle tuotteen sisältämistä aineista, jotka on luokiteltu REACH-asetuksen (1907/2006) erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilistalla. Jos sopimusaikana kandidaattilistaan lisätään aineita, joita tuote sisältää, tulee toimittajan viestiä tästä tilaajalle kuuden kuukauden kuluessa kandidaattilistan päivityksen julkaisusta.</p>	<p>Haitallisten aineiden vähentäminen</p> <p>Tuoteturvallisuus</p>

Muoviset hoitotarvikkeet

Kriteeri	Kiertotalous ja jätteiden vähentäminen	Haitallisten aineiden vähentäminen	Ihmisoikeudet ja oikeudenmukaiset työolot	Tuoteturvallisuus
Tuotteen jäljitettävyys (P/E)				X
Selvitys REACH-asetuksen mukaisista erityistä huolta aiheuttavista aineista (P)		X		X
Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta (P)		X		X
Raskas metallit hoitotuotteessa (P)		X		
Luonnonkumilateksi hoitotuotteessa (P)		X		
Ftalaatit hoitotuotteissa ja tarvikkeissa (E)		X		
Halogenoidut muovit (E)		X		
Bisfenoli A: hoitotuotteet kosketuksissa veren tai ruumiinnesteiden kanssa (K)		X		
Bisfenoli A hoitotuotteissa (E)		X		
PVC-muovituotteissa (P)	X	X		
PVC-muovit ja ftalaatit pakkauksissa (P)	X	X		
Muovipakkauksien merkinnät (P)	X	X		
Sosiaalisen vastuun vähimmäisvelvoitteet (P)			X	

Muoviset hoitotarvikkeet: esimerkkikriteeri

Kriteerin nimi	Kriteeri	Taso	Perustelut	Todentaminen	Vastuullisuustavoite
Erityistä huolta aiheuttavien aineiden kielto hoitotuotteissa	Hoitotuotteet, joita käytetään ruumiin sisäisesti, eivät saa sisältää aineita, jotka on luokiteltu REACH-asetuksen (1907/2006) erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilistalle.	Edelläkävijätaso	<p>REACH-asetuksen erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilistan rajoittamat aineet voivat aiheuttaa potentiaalisia riskejä käyttäjän terveydelle ja turvallisuudelle. Nämä aineet saattavat olla haitallisia tai jopa vaarallisia, kun ne joutuvat suoraan kosketuksiin ihmisen kehon kanssa.</p> <p>Erityistä huolta aiheuttavien aineiden kandidaattilista ECHAN verkkopalvelussa.</p> <p>Huom: Vaatimus koskee ruumiin sisäisesti käytettäviä tuotteita.</p>	<p>Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei).</p> <p>Pyydettyessä toimittajan tulee toimittaa tuoteseloste tai muu asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.</p>	<p>Haitallisten aineiden vähentäminen</p> <p>Tuoteturvallisuus</p>

Metalliset hoitotarvikkeet

Kriteeri	Kiertotalous ja jätteiden vähentäminen	Haitallisten aineiden vähentäminen	Ihmisoikeudet ja oikeudenmukaiset työolot	Tuoteturvallisuus
Tuotteen jäljitettävyys (P/E)				X
Selvitys REACH-asetuksen mukaisista erityistä huolta aiheuttavista aineista (P)		X		X
Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta (P)		X		X
PVC-muovit ja ftalaatit pakkauksissa	X	X		
Muovipakkauksien merkinnät	X	X		
Sosiaalisen vastuun vähimmäisvelvoitteet (P)			X	

Metalliset hoitotarvikkeet: esimerkkikriteeri

Kriteerin nimi	Kriteeri	Taso	Perustelut	Todentaminen	Vastuullisuustavoite
PVC-muovit ja ftalaatit pakkauksissa	Tuotteen muovipakkauksissa ja etiketeissä ei ole käytetty PVC-muoveja tai muita halogenoituja muoveja eikä PVC:n pehmittimiä (ftalaatit).	Perustaso	PVC-muovien ja ftalaattien välttäminen tuotteiden pakkauksissa ja etiketeissä on olennaista ympäristön ja ihmisten terveyden suojelemiseksi. PVC-muovista ja ftalaateista voi vapautua haitallisia kemikaaleja, joista voi aiheuttaa terveysriskejä, erityisesti pitkäaikaisessa altistumisessa. Ftalaatit eli muovin pehmittimet ovat kemikaaleja, jotka on yhdistetty terveysriskeihin, kuten hormonitoiminnan häiriöihin.	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Pyydettyäessä toimittajan tulee toimittaa tuoteseloste tai muu asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.	Haitallisten aineiden vähentäminen Tuoteturvallisuus

Suojaus- ja sidontatarvikkeet

Kriteeri	Kiertotalous ja jätteiden vähentäminen	Haitallisten aineiden vähentäminen	Ihmisoikeudet ja oikeudenmukaiset työolot	Tuoteturvallisuus
Tuotteen jäljitettävyys (P/E)				X
Selvitys REACH-asetuksen mukaisista erityistä huolta aiheuttavista aineista (P)		X		X
Haitallisiin aineisiin liittyvän tiedon hallinta (P)		X		X
Tuotteen lisäaineet (P)		X		
Luonnonkumilateksi hoitotuotteessa (P)		X		
Alkyylifenolietoksylaatit hoitotuotteissa (P/E)		X		
Ftalaatit tuotteissa (P)		X		
Formaldehydi tekstiilituotteessa (P)		X		
Antibiootit tuotteen lisäaineina (P)		X		
Muut antimikrobiset lisäaineet tuotteissa (P)		X		
PVC-muovituotteissa (P)	X	X		
Hopean käyttö tuotteissa (P)		X		
Lanoliinin käyttö tuotteissa (P)		X		
PVC-muovit ja ftalaatit pakkauksissa (P)	X	X		
Muovipakkauksien merkinnät (P)	X	X		
Sosiaalisen vastuun vähimmäisvelvoitteet (P)			X	

Suojaus- ja sidontatarvikkeet: esimerkkikriteeri

Kriteerin nimi	Kriteeri	Taso	Perustelut	Todentaminen	Vastuullisuustavoite
Alkylifenolietoksyalaatit hoitotuotteissa	Lopputuotteet eivät sisällä alkylifenolietoksyalaatteja yli 100 mg/kg tuotetta.	Perustaso	Alkylifenolietoksyalaatit eli APEO-yhdisteiden on havaittu voivan ärsyttää ihoa ja limakalvoja, ja niillä on myös osoitettu olevan potentiaalia aiheuttaa allergisia reaktioita	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Pyydettyessä tarjoajan tulee toimittaa tuoteseloste tai muu asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.	Haitallisten aineiden vähentäminen
Alkylifenolietoksyalaatit hoitotuotteissa	Lopputuotteet eivät sisällä alkylifenolietoksyalaatteja.	Edelläkävijätaso	Alkylifenolietoksyalaatit eli APEO-yhdisteiden on havaittu voivan ärsyttää ihoa ja limakalvoja, ja niillä on myös osoitettu olevan potentiaalia aiheuttaa allergisia reaktioita	Tarjoajan vakuutus vaatimuksen täyttymisestä (kyllä/ei). Pyydettyessä tarjoajan tulee toimittaa tuoteseloste tai muu asiakirja, josta käy ilmi, että vaatimus täyttyy.	Haitallisten aineiden vähentäminen

Tulevia kriteereitä ja kehityskohteita

Ajankohtaisia tilaisuuksia ja asioita

- Motiva: Ennakoiva markkinavuoropuhelutilaisuus: Konesalit, datakeskukset ja pilvipalvelut 18.12.2023
- KEINO ja HEUNI: Työkaluja työperäisen hyväksikäytön ennaltaehkäisemiseen julkisissa hankinnoissa 17.1.2024
- KEINO: Green deal -kriteerien julkaisutilaisuus: Tekstiilit 19.1.2024
- Joulukuussa julkaistaan päivitettyt ajoneuvojen ja kuljetuspalveluiden kriteerit.
- Motiva: Energiatehokkaat hankinnat -verkkokurssi

Siirry www.menti.com ja käytä koodia 2912 4029

TAI Lue kännykällä QR-koodi

Or use QR code

Kiitos

 @MotivaOy

www.motiva.fi